

Cuprins

Mulțumiri	11
Prefață	13
Capitolul 1	
Analiza inovației din perspectivă istorică: Occident vs. Orient	17
1.1. Delimitări conceptuale prealabile	17
1.2. Ce înțelegem prin inovație/invenție sub raport istoric?	25
1.3. Occident vs. Orient până la apariția Revoluției Industriale (1776)	34
1.4. Ce a însemnat „inventarea invenției” pentru ascensiunea economică a Occidentului?	41
1.5. Invenții majore: hârtia de scris, tiparul și manualul	45
1.6. Inovații majore: universitatea modernă și compania pe acțiuni	48
1.7. Rolul inovației/invenției în competiția economică Occident vs. Orient după 1776	51
1.7.1. Rolul inovației/invenției în dezvoltarea tehnologică a Occidentului (1776-1950)	51
1.7.2. Inovațiile tehnice la începutul perioadei postbelice	54
1.7.3. Difuzarea cunoștințelor și inovațiilor în epoca Internetului	56
1.7.4. Difuzarea inovațiilor la nivel internațional	60
1.8. Realități și perspective privind competiția economică Occident vs. Orient	64
Capitolul 2	
Rolul inovațiilor tehnice și sociale în performanța anuală a organizațiilor de afaceri	71
2.1. Organizația de afaceri: „actor” esențial în societatea cunoașterii	71
2.1.1. Contextul actual global de derulare a afacerilor	71
2.1.2. Societatea cunoașterii	73
2.1.3. Specificul organizațiilor de afaceri	75
2.1.4. Misiunea și organizarea firmelor	79
2.1.5. Firma în societatea cunoașterii: clarificări și interpretări	88
2.2. Cuantificarea performanței organizațiilor de afaceri	89
2.3. Aprofundarea unor delimitări conceptuale: inovații, invenții sau descoperiri științifice?	90
2.3.1. Clarificări și definiții actuale privind inovația	90
2.3.2. Cunoștințe, creativitate și mediul extern	93
2.4. Contexte și surse ale inovației: conceptualizări, opinii și interpretări	101
2.4.1. „Simptomele inovației”	101
2.4.2. Peter Drucker despre sursele inovării	103
2.4.4. „Distrușterea creatoare” vs. „imitația creatoare”	107
2.4.5. Paradoxul „inovației deștepte”	109
2.4.6. Inovații radicale vs. inovații incrementale	110

2.4.7. Christensen, Kotler & Caslione despre distructive innovation/technology.....	112
2.4.8. Tipuri de inovații: interpretări și controverse	115
2.5. Analiza comparativă a unor teorii privind rolul inovațiilor/invențiilor în competiția socială	123
2.6. Exploatarea comercială a inovațiilor	126
2.6.1. Dreptul de proprietate industrială și dreptul de proprietate intelectuală.....	126
2.6.2. Protejarea inovațiilor/invențiilor prin strategii aplicate de către companii	129
2.6.3. Valoarea nou-creată prin inovații/invenții în companii	130
2.6. Impactul inovațiilor asupra performanței organizațiilor de afaceri	133

Capitolul 3

Importanța cunoștințelor în activitatea inovativă a organizațiilor de afaceri	143
3.1. Importanța conceptului de Knowledge Management (KM) în competiția actuală globală	143
3.2. Cum definim cunoștințele?.....	148
3.3. Polanyi și alți autori despre tacit dimension a cunoașterii umane.....	158
3.4. Cunoștințe explicite vs. cunoștințe tacite	164
3.5. Diagrama de conversie a cunoștințelor în concepția lui Nonaka și Takeuchi	169
3.6. Concepția lui Davenport și Prusak privind rolul cunoștințelor în organizațiile de afaceri	174
3.7. Concepția lui K. Dalkir privind cunoștințele și inovativitatea firmelor	178
3.8. Cunoștințele și dinamica inovării în organizațiile knowledge creating companies	181
3.9. Alte opinii privind cunoștințele și dinamica inovării organizaționale	185
3.10. Analiza comparativă a unor teorii/modele privind cunoștințele și relația cu inovația din firme.....	188
3.11. Combinația dintre tacit și explicit: „materie primă” pentru inovarea din cadrul firmelor.....	194

Capitolul 4

Internaționalizarea organizațiilor de afaceri în perioada postbelică	203
4.1. Impactul globalizării asupra strategiilor aplicate de organizațiile de afaceri	203
4.1.1. Globalizarea economiilor vs. internaționalizarea afacerilor: realități, tendințe și implicații.....	203
4.1.2. Evoluția contextului socio-economic postbelic privind internaționalizarea firmelor.....	207
4.2. Delimitări conceptuale: firme internaționale și contexte de operare	215
4.3. Modelul EPRG în teoria organizațională.....	222
4.4. Teorii privind internaționalizarea organizațiilor de afaceri.....	226
4.4.1. Aspecte introductive	226
4.4.2. Teorii clasice privind internaționalizarea firmelor	228
4.4.3. Teza lui Hymer: evoluția MNC-urilor în relație cu investițiile străine directe (ISD).....	230
4.4.4. Teoria internalizării: concepția lui Peter J. Buckley și Mark C. Casson	233
4.4.5. Paradigma eclectică: concepția lui John Dunning privind teoria OLI (ownership, location, internalization)	236
4.4.6. Modelul Uppsala: concepția lui Johanson și Vahle privind creșterea firmei prin internaționalizarea activităților sale	239
4.4.7. Teorii ce explică expansiunea firmelor newcomers/latecomers	241
4.4.8. Concepția „Innovative related model” (I-model).....	244
4.4.9. Rolul R&D ca factor de stimulare a internaționalizării.....	246
4.4.10. Concepția lui Archibugi și Pietrobelli (2003) privind relația dintre inovare, tehnologie și globalizare	248
4.5. Analiza comparativă a diferitelor teorii privind internaționalizarea firmelor	250

4.6. Internaționalizarea societății contemporane prin social networks	253
4.7. Teorii/studii privind conceptul de corporație de tip MNC.....	257
4.7.1. Aspecte introductive	257
4.7.2. Conceptul de corporație în viziunea lui Peter Drucker (1946)	257
4.7.3. „Companiile excelente” în studiul lui Peters și Waterman (1982).....	259
4.7.4. „Knowledge creating company” în concepția lui Nonaka și Takeuchi (1995)	261
4.7.5. Modelul de „Extended Enterprise”(2003).....	262
4.7.6. Modelul de „Digital Enterprise” pentru 2020	263
4.8. Rolul organizațiilor de afaceri în globalizarea și performanța societății moderne	265
4.8.1. Aspecte privind puterea corporatistă în societatea modernă.....	265
4.8.2. Puterea și influența MNC-urilor în societatea contemporană	268
4.8.2.1. Factori ce condiționează internaționalizarea MNC-urilor	269
4.8.2.2. Evidențe empirice privind amplitudinea fenomenului corporatist	270
4.8.3. Rolul și influența SMEs în mediul internațional.....	275
4.8.3.1. Factori ce condiționează internaționalizarea SMEs	276
4.8.3.2. Evidențe empirice privind impactul SMEs asupra dezvoltării economice.....	277
4.8.4. „Regionalizarea” internaționalizării organizațiilor de afaceri	280
4.9. Studii privind relația inovare - internaționalizare în afaceri	282
4.10. Dezvoltări posibile în teoria firmei: modele privind MNC-urile vs. modele privind SMEs.....	284

Capitolul 5

Dinamica inovării în mediul internațional al afacerilor.....	291
5.1. Despre cunoștințe, R&D (Research and Development) și dinamica inovării	291
5.1.1. Aspecte introductive	291
5.1.2. Perspectiva macroeconomică privind dinamica inovării	294
5.1.3. Perspectiva microeconomică privind dinamica inovării	296
5.2. Concepția lui Peter Drucker privind rolul inovației sociale	298
5.3. Pot fi evaluate inovațiile sociale?	299
5.4. Evaluarea activităților inovative din firme, conform studiilor sub OECD	301
5.5. Analiza situației inovării și internaționalizării la nivelul celor 43 de companii studiate de Peters și Waterman.....	302
5.6. Studii internaționale privind inovarea la nivel de companii	306
5.6.1. Analizele/studiile BCG (Boston Consulting Group)	306
5.6.2. Studiul Derwent top 100 Global Innovators (Derwent and Clarivate Analytics).....	310
5.6.3. Studiul PwC (PricewaterhouseCoopers)	311
5.6.4. Alte studii privind inovarea și internaționalizarea unor MNC-uri	312
5.7. Analiza relației inovare-internaționalizare pentru companii din țări dezvoltate, pe sectoare tehnologice	314
5.8. Analiza relației inovare-internaționalizare pentru companii din țări în curs de dezvoltare, pe sectoare tehnologice	325
5.9. Evaluarea selectivă a inovării în cazul unor MNC-uri. Realități, analize și perspective	336
5.9.1. Evaluarea selectivă a inovării pentru unele MNC-uri din țări dezvoltate (selecție din Top UNCTAD).....	336
5.9.2. Evaluarea selectivă a inovării pentru unele MNC-uri din țări în curs de dezvoltare (selecție din Top UNCTAD).....	338

5.10. Realități privind inovarea în sectorul de SMEs al economiei globale	340
5.10.1. Diferențe privind definirea/clasificarea SMEs pe principalele țări ale lumii.....	340
5.10.2. Inovarea în SMEs vs. MNC-uri la nivel de UE	347
5.10.3. Concluzii posibile privind inovarea în sectorul de SMEs al economiei globale	349
5.11. Tendințe privind internaționalizarea R&D în knowledge economy	355
5.11.1. Trenduri actuale privind cunoștințele și inovarea	355
5.11.2. Tipare sau strategii diferite pentru susținerea R&D la nivel de MNC-uri	359
5.11.3. Despre umanism și egoism corporatist privind progresul social.....	361
5.12. Poziția și perspectivele born-global companies în knowledge economy	366

Capitolul 6

Relația dintre dinamica inovării, internaționalizarea și competitivitatea companiilor

în economia globală	373
6.1. Teorii clasice privind obținerii avantajului competitiv la nivel de țări/națiuni.....	373
6.2. Michael Porter privind avantajul competitiv obținut de către țări	376
6.3. Concepția lui Porter privind avantajul competitiv la nivel de industrii/sectoare economice	380
6.4. Concepția lui Hamel și Prahalad privind core competences la nivel de firmă	383
6.6. Analiza comparativă a unor studii empirice privind reflectarea relației dintre inovare și internaționalizarea firmelor	388
6.6.1. Studiul lui D. Podmentina	389
6.6.2. Studiul lui Giovannetti G. et al	391
6.6.3. Studiul lui Altomonte et al.	392
6.6.4. Studiul lui Filippetti A. et al.....	393
6.7. Constituie internaționalizarea o sursă de avantaj competitiv pentru firme?.....	395
6.8. Aprofundarea relației dintre cunoștințe, inovare și internaționalizare în afaceri.....	401
6.9. Analize și interpretări în teoria firmei privind relația inovare-internaționalizare	409
Concluzii	419
Bibliografie	425
Lista abrevierilor și acronimelor	443
Lista figurilor.....	445
Lista tabelor.....	447
 Anexa nr. 1	
Matricea-sinteză a contribuțiilor majore privind rolul inovațiilor asupra competiției în afaceri (varianta extinsă)	449
 Anexa nr. 2	
Matricea-sinteză a contribuțiilor majore privind cunoștințele și relația cu inovația din firme (varianta extinsă)	455

Anexa nr. 3	
Matricea-sinteză a contribuțiilor majore privind internaționalizarea firmelor (varianta extinsă).....	460
Anexa nr. 4	
Companiile studiate de către Peters și Waterman	467
Anexa nr. 5	
Companii studiate de către Peters și Waterman și regăsite în clasamentul UNCTAD pentru anul 2018	468
Anexa nr. 6	
Clasificarea domeniilor de activitate în funcție de intensitatea tehnologiei	471
Anexa nr. 7	
Matricea-sinteză a contribuțiilor majore privind reflectarea relației dintre inovare și internaționalizare (varianta extinsă)	473